

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adtnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Világbéke.

Irta: Kosztolánszky István.

Az egész civilizált világot bámulatba ejtő, gyors tempóban lepergett orosz forradalom jótékony demokratikus kihatásának legfőbb jelenségeként a szervilizmus széttörését állapíthatjuk meg. Az elnyomás, a szolgaság fertőző posványából ujjongó hangok kelnek szárnyra, melyek milliók és milliók szemének lángoló tekintetében megfürödvén, mintegy hajnali derengés gyanánt járnak be országok, világrészek tájait, hogy bevilágítsanak a zsarnokság és a reakció ama sásfészkébe, melyben a népet még mindig „holt tömegként” akarják kezelni és amelyben a rom és pusztulás füstölő zsarátnokában hatványozott szorgalommal igyekeznek még egy néhány bilincset kovácsolni mindazok számára, akik elég vakmerőek a szabadság első sügarait jóleső érzéssel fogadni.

Am a varázs megtörtetett s a népek társalmában mesterségesen, mondhatni, művészettel előidézett zürzavaros kaoszban már tisztán kivehető azon ösvény, mely hova-tovább mind jártabbá, élénkebbé válva, hatalmas uttestként vezet majd a kölcsönös megértés, a kölcsönös kiengesztelődés, a baráti jobb nyújtásához.

A stockholmi békekonferencia az a látható ösvény, melyre a világ minden szociáldemokratái oly szívesen léptek, hogy onnan végrevalahára fény szálljon a szélrózsa minden irányába, melynek lángjánál mindenki megtalálhassa a maga ösvényét s amelyről le nem térve, könnyen haladhat utján, melyen a jobb belátástól vezetettve, csak kezét kell kinyújtania, hogy a világbéke érdekében ellenfele jobbát megszoríthassa.

De a reakció sásfészkében lázas szorgalommal dolgoznak. Anglia, Franciaország és Amerika hallani sem akar a stockholmi világitótoronyról. Ezek még egyre bilincset kovácsolnak saját szociálistái számára is, megakadályozni igyekezvén abban, hogy a békekonferencián résztvehessenek.

Bár gonosz, de együgyű, naiv okoskodás! Mikor a hajnal derengeni kezd, hiába igyekezünk egyre fokozódó fényét kendővel tompítani vagy pláné elsötétíteni. Anglia és Franciaország a békét még mindig a feltétlen győzelemtől teszi függővé s mindent elkövetett s elkövet most is, hogy Amerikától segítséget eszközöljön ki, mely azt a legszívélyesebb udvariassággal késznek is nyilatkozott teljesíteni.

Ez az egész jövés-menés, handabandázás, zaj, lárma, fenyegetés nem egyéb egy — a pusztába kiáltott gyöngye, lihegő szónál, amit egy néhány „elvtárs” kívül senki sem hall meg; s amely nem egyéb, mint saját lelkiismeret-furdalásának, félfelmének, ijedtségének palástolására szánt tüntetés.

Aki a világosságtól fél, annak rejtegetni valója van. És ez a gyönyörűsége hármascsoport nagyon is jól tudja, miért ordítja állandóan a végső győzelmet. A saját bűnének

palástolására. Attól tart ugyanis, hogy a Németország letörésére és Ausztria-Magyarország feldarabolására vonatkozó, ezeltört évekkel megkötött szerződése napvilágot fog látni s akkor álarca végleg lefog hullni sápadt arcáról s nem mondhatja többé, hogy ő a jog és igazság barátja, védelmezője. Vége lesz presztizsének, tekintélyének, melynek megóvása érdekében nem retten vissza semmiféle bünténytől s ha kell, a saját öngyilkosságától sem. De hát az orosz forradalom nem az ő szép szeméért látott napvilágot. Fenyegetődzhetnek Japánnal, hogy Németország karjaiba veti magát, s majd kölcsönének megtagadásával, nincs semmi földi hatalom, mely a békevágának hatalmas terjedését s ennek mielőbbi érvényesülését megakadályozhassa.

Nem dicsőíthető eléggé a pétervári katona és munkástanácsnak abbeli energikus igyekezete, hogy a fentebb vázolt titkos szerződés nyilvánosságra hozassék. De hiszen éppen ettől rettegnék Anglia és társai. Azért bujtogatnak, intrikálnak, ígéretnek, ijesztgetnek, fenyegetnek minden uton-módon, hogy Oroszországot „még egy utolsó, hatalmas offenzívának” megnyerjék. Ez pedig azzal felel a feismert „hűséges szövetségesének”, hogy a háboru rögtöni befejezését s a kárpótlás és annexió nélküli békét kívánja.

Aki pedig így beszél, az már teljesen tisztában van a „még mindig” szövetségesének nagyon is átlátszó szándékával s van és lesz annyi magához való esze, hogy ne vigye vághóhidra mások kapzsisága, hatalmi vágya miatt felszabadult népének millióit.

Már elég volt. A világ öntudatra ébredt. Már csak a leszámolás van hátra. De éppen ez az a csunya mumus, amitől az ántánt úgy retteg, irtózik. Ők, akik az egész világot képesek volnának vérbe fojtani, csak hogy arany-szomjukat kielégíthessék, holtraváltan remegnek annak még a gondolatától is, hogy eljön az idő és nem is sokára, midőn szemükbe fogják mondani: Gyilkos!

Ezért van az az örületes harci zaj: A végső győzelemig! Hátha sikerül a már felébredteket újból elkábítani, delejezni, míg az egész emberiség belehal, beleőrül a rettenetes kaosba s talán addig ők is „jobblétre szenderülnek” s megmenekülnek a felelősségre-vonás alól.

Csak hogy az őrvölgök részére egy bizonyos „zubony” áll rendelkezésre, melybe belekényszerítve, bátran nekironthatnak a falnak, de ettől már az ők feje lesz véres.

Az igazság a napfényt szereti. S az orosz igazság nem azért kezdett derengeni, hogy annak fényét ijesztgetésekkel, rágalmozással elsötétítsék, hanem azért, hogy ragyogóbbá válva, lángolva, tündökölve sugározzék szét az egész világon, feltárván a bűn, a gonoszság minden szennyét, hadd lássa az emberiség, miért kellett egymást három éven át gyilkolnia.

Ha volt is valaha, régen vérbe fojtották, de most újból éledni kezd, lélegzik, eped, vá-

gyakozik, a napfényt keresi: a világtársadalom, melynek minden egyes tényezője: a világpolgár sokkal magasabb eszmék elérésében igyekszik érvényesülni, sem hogy szívből meg ne gyűlölje a gyilkot, melyet azért adtak kezébe, hogy embertársát mások anyagi érdekeiért leölje.

A mai hároméves világháboru tisztító tüzén átszűrődött emberi lélek már csak az örökös béke kivívásában találja fel boldogulásának minden eszközét, abban a békében, melynek nincs ellensége, csak gyöngéd ápolója, védője, tisztelője, oltalmazója, melynek áldásos, édes karjaiban bármerre nézzen, mosolyt, fényt, derűt lát mindenütt, honnan nem fenyegetik hontalansággal, kiéheztetéssel, megsemmisítéssel, hanem ahonnan egy állandó sugár, egy állandó fény integet feléje: a világbéke.

Vármegyei közgyűlés.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a vármegyei közgyűlés, amely m. hó 31-én Mara László főispán elnöklése alatt tartatott meg.

A közgyűlés azzal kezdődött, hogy Csulay Lajos h. alispán indítványára Pogány Károly elnöklése alatt Albert Kasszián dr., Kosztella János, Kun Zsigmond gróf, Moldován Szilviusz dr., Simon Ferenc és Wagner Gusztáv hívják meg Mara László főispánt, kit teremelésékor lelkes eljenzés fogadott.

A főispán a közgyűlést megnyitó beszédében rámutat arra, hogy a világháboru tartama alatt hatodszor van alkalma a törvényhatósági bizottság tagjait rendes közgyűlésen üdvözölni. E hosszú, nagy időnek a közéletre való hatását valamennyien erősen érezhetjük, de különös lelki megelégedéssel kell megemlékeznie a törvényhatóság magatartásáról. Az az áldozatkészség s a háboru nehéz feladatainak odaadó teljesítése, melyet Hunyadvármegye mutatott, bátran párhuzamba állítható az ország bármely törvényhatóságáéval. Köszönettel és büszke elismeréssel kell ezt megállapítani. De teljes elismerése illeti meg a vármegye központi és járási tisztviselőit, főleg pedig a községi jegyzőket, kik a napról-napra váltakozó rendeletek tömkelegében megcsapant munkaerővel, megnehezült viszonyok között, éjet és napot összetéve, fáradhatatlanul végzik hivatásukat. Kéri őket, hogy kitarassuk tartassák meg továbbra is s tevékenységüket terjesszék ki most az utolsó hadieszköz, a hatodik hadikölcsön eredményének biztosítására. Ebben a munkában a lelkes és tanító kar hazai közreműködésére bizton számít s kéri ezt, hogy a vezetésükre bizott népet világosítsák fel a hadikölcsön céljáról, fontosságáról s buzdítsák azt a tömeges jegyzésre. Nem mulaszthatja el kifejezését adni annak sem, hogy bár közgazdasági téren mutatkoztak hiányok, előfordultak nehézségek, melyeknek természetes magyarázatát a háborus viszonyokban megtalálhatja az elfogulatlan szemlélő, megnyugvással tapasztalta, hogy a tett

intézkedések a háboru adta belső és külső körülmények között általában biztosították szükségleteinket s ha meghozzuk az önmegtartóztatásnak, az igények mérsékelésének áldozatát s a nagyidőkhöz méltó megértéssel tölti be mindenki a helyét, becsülettel küzdhetjük végig a háborut s elérhetjük végre az óhajtott béke diadalát.

Az éljenzéssel s tapssal fogadott megnyitó után a tárgysorozatra került a sor.

A leiratok elintéztével Simon Ferenc indítványára Hevesvármegye ismert átiratát veszik elő. Általános figyelem között ismerteti Miskolc Vilmos főjegyző az állandó választmány határozati javaslatát, melyről azt lehetett gondolni, hogy élénk diskussziót fog kiváltani. A javaslat szerint „Hevesvármegye átiratát Hunyadvármegye közgyűlése tudomásul veszi, egyúttal sajnálatát fejezi ki, hogy Tisza István kormány-elnök ur, ki rendkívüli tehetségével Európa legelső államférfiai között méltán foglal helyet, kinek lelkében élő forró hazaszeretete volt mindig alapköve államférfi tevékenységének, most megválna magas állásától. Reméljük azonban, hogy fényes tehetségeit, fáradhatatlan munkaképességeit továbbra sem szünetelteti, hanem fegyvereink dicsőségteljes érvényesülésében és magyar nemzeti államunk demokratikus továbbépítésében közre fog működni mindazon határokig, melyeket magyar nemzeti állami érdekeink kijelölnek.“ A közgyűlés a javaslatot egyhangu helyesléssel vita nélkül tette magáévá.

Ezt követte a tárgysorozat másik legérdekesebb pontja, a választás. Ennél a pontnál Csulay Lajos h. alispán kegyelettel emlékezett meg az elhunyt Fodor Gyula szászvárosi főszolgabíróról s indítványára emlékét jegyzőkönyvileg örökítették meg. Ezután egyhangulag megválasztották Pogány Árpádot szászvárosi főszolgabírónak, Eperjessy Istvánt algyógyi főszolgabírónak, Szentiványi Lajost másodfőjegyzőnek, Rimbás Győzöt első aljegyzőnek és Maderspach Jánost szolgabírónak. A megválasztottakat, különösen Pogányt és Szentiványit, a közgyűlés lelkes óvációban részesítette.

Amint a választások megtörténtek s a választottak az esküt letették, fokozatosan kiürült a közgyűlési terem s a többi tárgy már csak kevesek részvétele mellett nyert elintéztést. Egy kis eszmecsere után idézett elő Hátszeg város képviselőtestületének megfelelő véghatározata néhai Bersán Ambrus városi tanácsos vitás intézkedéseinek megállapítása tárgyában. A közgyűlés Haragos Ádám, Pop Justin, Vlár Aurél, Sándor Sándor és Csulay Lajos felszólalásai után az állandó választmány javaslatával szemben úgy határozott, hogy az elhunyt tisztviselő örökösének az elhalálozás időpontjáig az esedékes fizetést és egyéb törvényes járulékokat kiadatja, ellenben a temetkezési segélyt nem.

Hajduczy József és több törvényhatósági bizottsági tag indítványára a közgyűlés kimondotta azt is, hogy a vármegyei és községi tisztviselők nyugdíja szempontjából a háboru tartama alatt eltöltött szolgálati időt kétszeresen számítja s ezért az alispánt a nyugdíjszabályrendelet megfelelő módosításának a legközelebbi közgyűlés elé leendő előterjesztésére utasítja.

A közgyűlés nem sokkal 11 óra után már véget is ért.

A nép gazdasági erősségei.

Kivülről immár három esztendeje adós háboru ostromolja nemzetünk minden erősségét, bent régóta lappangó politikai válság érett meg a kitörésre, de még nem tudott eljutni

a megoldásig, amely legalább a belső megszilárdulást tudná biztosítani. Mindezekhez csatlakozik az immár negyedik esztendőben reánk nehezedeő válságos állapota a mezőgazdasági termésnek, mert sok külső és belső bajok közepette nem volt hozzánk kegyelmes az isteni gondviselés sem, amely legalább azt adta volna meg, hogy egyetlen és legnagyobb nemzeti iparunk: a mezőgazdaság legalább csak jó közepes eredménnyel tette volna könnyebbé nehéz sorsunkat a csapásokban annyira gazdag négy esztendőben. Ennyi és ilyen súlyos megpróbáltatások közepette jól esik egy pillantást vetni a magyar nép gazdasági erősségeire, a hitelszövetkezetekre, amelyek az Országos Középponti Hitelszövetkezet két jelentős eseménye: a kongresszus és a közgyűlés révén joggal kívánhatják maguk számára a közvéleménynek tizennyolc év óta teljes mértékben kiérdemelt figyelmét.

Az Országos Középponti Hitelszövetkezet fényes eredménnyel ment keresztül a háboru hozta megpróbáltatásokon, sőt épen a háboru állapotok bizonyították be, hogy ebben a gazdasági és szociális intézményben milyen nagy nemzeti kincs alapját rakta le Károlyi Sándor gróf az ő hűséges munkatársaival. A háboru megelőző gazdasági válságban az Országos Középponti Hitelszövetkezet szilárdan állott meg, már ekkor mutatkoztak jelei annak, hogy ez az intézmény erősség, amelyre a gazdasági és társadalmi ellentétállásban nagy szerep vár. Ez így is történt. Ezt igazolja a múlt évi munkának beszámolója, amely megállapítja, hogy az igazgatóság a pénzfelületet iparkodott minden erejével az állam hadikészültségének sorába terelni, ami sikerült is és így a szövetkezetek köré csoportosuló alsó néprétegeket többé-kevésbé megóvták a pénzparlástól. Nagy gondja volt az igazgatóságnak arra is, hogy a szövetkezetek szociális munkálatainak méreteit kiterjessze és ezért negyedmiliót hasított ki a szövetkezet vagyonából, hogy az elesettek hátramaradotait és rokkantjait közvetlen anyagi támogatásban részesíthesse. A termelés fokozása érdekében külön mezőgazdasági szakosztályt állított fel, amelynek keretében a kormány megbízása folytán végezték a nálunk eddigéig ismeretlen tengeri csirátlanítást és ezzel kapcsolatban felállították a világ legnagyobb gyártelepét tengeriolaj előállítására. Résztvett a szövetkezet a pénzintézeti központ megalakításában, az erdélyi újjászervező akcióban, a német és osztrák gazdasági közeledés megalapozásának munkálataiban, valamint a hadsegélyezésben. A szövetkezetek útján az öt hadikölcsönre kerekén 423 millió koronát jegytek, a takarékbetét 130 millióra, a folyosított kölcsön 197 millióra emelkedett. Jelentékenyen szaporodott a szövetkezet alapvagyona is, így az ipari szövetkezetek ujabban kezdnek szintén a megszilárdulás útjára lépni.

Ezekben foglalható össze az Országos Középponti Hitelszövetkezet Korányi Frigyes báró ügyvezető-igazgató irányítása mellett kifejtett munkája, annak mindegyik tétele egy szilárd kő a nép eme nagy hivatásu gazdasági erősségének további kiépítésére.

Kosztolánszky Istvánnak.

— 25 éves írói jubileumára. —

Fölnézek Rád ma! Engedd, hogy szemem Homlokodat lágyan megsimogassa;
S megcirógassa lelkedet a lelkem!
Engedd, hogy büszke legyek ma magadra,
Paroláidra, baráti szavadra
S arra, hogy vállad én is megöleltem.

Huszonöt év! Hej, az idő, hogy eljár!
Óh, mennyi rim és mennyi, mennyi dal!

Huszonöt éve szöröd már a kincset,
Huszonöt éve már, hogy a kilincset
Először fogta tétován kezéd,
A tollforgató, kéken erezett...
S mily ifju vagy még! Milyen fiatal!

Halántékd' a dér még be sem lepte
S itt a határkő máris... Negyedszázad!
S még ma is úgy száll lelked, mint a lepke,
S vidám dalodtól cseng ma is a házad.
Huszonöt évvel lettél öregebb hát
Korban; de szived ifjult annyival.
Óh, mert ki hinné, hogy nem huszéves vagy,
Ha lantodon zeng vig szerelmi dal!?

Mily hangszer — mondd — a sziv, amelynek
[hurján]

Oly szent gyönyörrel muzsikál kezéd
Ma is, hogy én ily ifjan irigyellek
S lelkemben félszeg szegényérzet.
Én a lemondás dalait sirom már
S hajdan szebb multam ösvényét taposva,
Lehajtott fővel járok... És te most szállsz
Dalos pacsirtaként föl a magasba.

Zenithre értél... Fürödj meg a fényben,
Amely felülről sugárzik fejedre.
És aztán büszke, boldog szeretettel
Ölelj bennünket dobogó szivedre.
Ki lelked annyi kincset szerteszórtad,
Ma egyszerre mind visszaadjuk Néked:
Bús szeretete tied sziveinknek,
Kit minden jóval áldjon meg az Élet.

Az Élet! Ez a kegyetlen Nagyur!
Ki lelkedet is sokszor megalázta.
S a Gond ekéje nyomán homlokodra
Rárajzolódt annyi mély barázda.
Tegye jóvá, amit ellened vétett,
Hintse virággal most teli a rétet,
S hűs lombu fák szegjék be utadat,
Amerre fáradt lépted elhalad...

Kövér gerezdek várjanak szüretre,
Dús aratással fizessen a lét,
Te sokat adtál huszonöt év óta:
Lelked önzetlen szent szeretetét.
Ki annyi rimet s dalt szórtál szivedből,
Mosolyogjon szerencse napja Rád!
Jubileumod boldog ünnepestjén
Reád köszönti lelke poharát
S ölel rajongó, ifju cimborád:

Serestély Béla.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Glück Emil dr. kisjenői ügyvédet körösbányai kir. közjegyzővé nevezte ki.

— **Hazatérés.** Dr. Kiss Dezső marosvásárhelyi ügyvéd, önkéntes, Kiss Mózes marosnémeti lelkész fia hősi halálát már annak idején hírül adtuk. Az ifju hős ugyanis katonai szolgálat teljesítése közben szerzett betegsége következtében 1916. szept. 6-án 28 éves korában Prágában elhunyt. Most utolsó kívánságának tettek eleget hozzátartozói, midőn hazahozták kedves halottjuk hamvait. Mult hó 24-én érkezett a dévai állomásra, onnan kiszállították Marosnémetibe, hol másnap nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A dévai állomáson Nt. Bitay Béla dévai ref. lelkész, Marosnémetiben Nt. Kovács Lajos ref. esperes végezték az egyházi szertartást, mindketten megható imát és beszédet mondván.

— **Évzáró ünnepély.** A ref. Kún-kollegium ez idei tanévét bezáró ünnepély, melyre az igazgatóság ez uton is meghívja a szülőket és az intézet iránt érdeklődőket, f. hó 16-án, szombaton d. e. 11 órakor lesz a következő műsorral: 1. XC. Zsoltár. (Te bened biztunk.) Gyülekezeti közének. 2. Ima.

Tartja Székely János vallástanár. 3. Wagner R.: Tanhäuser nagy fantázia. Hegedűn játsza Pánczél Géza V. o. tanuló, zongorán kíséri Alföldy Béla zenetanár. 4. Évzáró beszéd. Tartja dr. Görög Ferenc h. igazgató. 5. Köszegi S.: Mennelt. Előadja az ifj. zenekar. 6. Jutalmak kiosztása. 7. Egressy-Vörösmarthy: Szózat. Előadja az ifj. ének- és zenekar.

— **Panaszok, sérelmek a rekvirálás körül.** Figyelmeztetjük mindazokat, kiknek a most folyó rekvirálás ellen bármilyen okból panaszuk van, hogy azzal forduljanak az elsőfokú hatósághoz (főszolgabíró, polgármester.) Akik ennek határozatával nem elégszenek meg, az ellen az Országos Közélelmezési Hivatal erdélyrészi meghatalmazottjához, Károlyi György grófhoz (Kolozsvár) felebezhetnek. Itt említjük meg, hogy Károlynak legújabb rendelete szerint azok, kik sertést hizlalnak, naponként és darabonként 3 kg. tengerit jogosultak erre a célra visszatartani.

— **Eljegyzés.** Lechner Ellát eljegyezte Jellmann Alajos m. kir. vasgyári irodakezelő Kudzsiron.

— **A szászvárosi áll. polg. leányiskola** 1916—17. tanévi évvizsgálatainak sorrendje: Junius 21-én d. u. 4—6 óráig torna-vizsgák. 22-én d. e. 8—9-ig hittanvizsgák. 23-án d. e. 8—11-ig I. p. osztályvizsga, d. u. 3—6-ig II. p. osztályvizsga. 25-én d. e. 8—11-ig III. p. osztályvizsga, d. u. 3—6-ig IV. p. osztályvizsga. 26-án d. e. 9 órakor záróünnep. Szászváros, 1917. június hó. Az igazgatóság.

— **Értesítés.** A Hunyadvármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos helyiségét (Déva) a Bethlen-utca 1. számú (dr. Mende Manó-féle) házba helyezte át, ahol az Egyesület titkára a hozzáforduló gazdáknak mindenkor és minden tekintetben készséggel áll rendelkezésére.

— **A piskii műkedvelők** f. hó 3-án Gerendi Albert rendezése mellett előadták Géczy István 1000 forintos pályadíjjal jutalmazott örökbecsű népszínművét „A gyimesi vadvirág“-ot, a piskii máv. műhely tanoncotthonának alapja javára. A címszerepet: Serestély Terike, Máriát: Pánczél Mariska, Fábíán Gyurkát: Gerendi Albert, Balánka Imrét: Dani Kálmán, özv. Fábíánét: Nagy Erzsike, Prezmert: Nemessy Mihály, Csura harangozót: Nagy Gyula, Marcit: Kucselata Mihály, Csuránét: Várhegyi Mimike, Balánka Jánost: Szakács József, Örzse feleségét: Szakács Józsefné, Bigyó kisbíró: ifj. Lovas János, Bigyónét: Locher Jolánka alakította. A kisebb szerepekben Győr Sándor, Dózsa Zsigmond, Ács Ferenc, Legényi Lujzika, Biró Finike, Petrovits Mariska, Palatka József, Magyar Ferenc, Lovas László ügyeskedtek. Az előadás oly fényesen sikerült, aminőre Piski krónikáiban alig van példa. A közönség oly nagy érdeklődést tanúsított régismert, kedves szereplői iránt és oly óriási tömegben lepte el a színháztermet, hogy a zsufoltság valósággal életveszedelmes volt; sokan a pénztártól kellett, hogy visszatérjenek, mert hely hiányában a terembe be nem juthattak. Az előadás a forró, őszinte siker jegyében folyt le s a kiváló ügyes szereplőket valósággal ünnepelték. A rendkívüli siker hatása alatt s a közönség határozott óhajára a darab előadását f. hó 16-án szombaton este megismételik, hogy azok is végignézhessék, kik az első előadásról a terem zsufoltsága miatt elmaradtak, azok pedig, akik látták egyszer s végigélvezték, másodszer is gyönyörködhesseken benne.

— **A nikkell tizfilléresek bevonása.** A hivatalos lap legutóbbi száma rendeletet közöl arról, hogy a nikkell tizfilléreseket ez év

december 31-én bevonják a forgalomból és helyette vas tizfilléreseket és kétfilléreseket fognak verni.

— **A hadifoglyok csomagpostáját megszüntették.** Németország, Ausztria és Magyarország, miután a nálunk levő idegen hadifoglyokat merényletekre akarták felbujtani, s nekik erre a célra csomagokban csempészek be szerszámot, megszüntette a hadifoglyok számára érkező csomagok kézbesítését.

— **Nagyszabású művész estély Marosillyén.** Vettük a következő meghívót: A marosillyei műkedvelő társaság a Pro Transsylvania javára 1917. évi június hó 9-én este 8 órakor a marosillyei Casinó nagytermében tánccal egybekötött nagy Cabarett-Estélyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget ezennel tisztelettel meghívja. Belépti-díj: I. hely 4 K, II. hely 3 K, állóhely 2 K. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázzunk. Előadás után a dévai első cigányzenekar fog muzsikálni.

— **Nincs dohány — van dohány.** A kincstár bőven ellátja a tőzsdéket dohány-neművel, a tőzsdék hetenként kapnak ellátmányt, de azért most is nagy a dohányhiány. A rendes uton és áron ma sem lehet dohányhoz jutni. A panaszok százai, a feljelentések ezrei sem tudtak e bajon alaposan segíteni. „Nincs, elfogyott“, ez a rövid válasz, amelyet a szegény dohányos kap a tőzsdékben. Messébe illő — ha nem szemtanuk mondanák, — hogy egy csomag 13 filléres kapadohányt 1—2 K-ért vesztek a lelketlen alkalmi áruzsorások, akiknél tudj' Isten, hogy s miként, de „véletlenül“ mindig akad egy-két csomag dohány. A pénzügyőrök az egyes feljelentett esetekben 80—100 K bírságokat szabtak ki a „kihágást“ elkövetőkre, de ez sem rettentette el őket a „fényes“ üzlettől. A cserekereskedelem virágzott s ma is virágzik, pedig van dohány bőven. Tojás, csirke, liszt, szalonna, vaj stb. csak úgy ömlött a titokban üzérkedők dohányos zsákjába, sőt itt-ott 2—3 K értékű dohányért 8—10 K értékű napszám is divatban van. Felhívjuk a hatóságok figyelmét eme visszaélésekre. Arra pedig, hogy „nincs, elfogyott“ egy kitűnő recepttel szolgálhatunk, amely több helyen s legújában Szászvárosban is bevált. T. i. a helyi nagytőzsdében is ezzel fogadtak egy magasrangú tisztet, aki véletlenségből megfigyelte, hogy utánnajövők kaptak dohányt. Rögtön jelentést tett a pénzügyőrségnél s a nyomban kiszállt pénzügyőrök igenis találtak dohánykészletet az üzletben. Az eljárás megindult az árut visszatartó tőzsdés ellen, mert a szabályok szerint mindaddig, amíg a készlet tart, köteles a vevőket kiszolgálni, természetesen egynek-egynek csak egy személyre szóló mennyiséget. Helyén való volna, hogy a dohánymizeriák megszűnjének, ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha a dohánnyal elkövetett visszaéléseket és uzsoráskodásokat a királyi ügyészség intézkedéséből kifolyólag kipuhatólnak s az illetőket még a visszamenőleg elkövetett bűnökért is előállítanák s megbüntetnék. Vannak dohányüzérkedők, akik ezeket szereztek — büntetlenül. Hogy s miként, megmondják a falvak népei, tessék csak alaposan utána járni!

— **Sok a vaddisznó.** A bálolnai, de különösen a folti határban nagyon elszaporodtak a vaddisznók, úgy hogy sok helyütt 16—18 drb. csoportokban koszálnak. A buza és kukorica vetéseket számos helyen teljesen feltarták s így sok kárt okoztak a lakosságnak. Üdvös dolog volna hatósági hajtóvadászatot rendezni ellenük!

— **A szászvárosi evang. „Frauenverein“ zászlónapja,** melyet f. hó 2-án rendezett, szép eredménnyel zárult le, amennyiben a bevétel 1767 K 52 fillért tett ki. Ezen összegből — levonva a 147 K 42 fillér kiadást — 800 K-át a hadiárvak, 800 K-át pedig a helybeli árva ház kapott. A nőegylet ezúton mond köszönetet a szives adakozóknak és azon uriasszonyoknak, leányoknak, akik a zászlók elárusítását magukra vállalni szivesek voltak.

— **A most sorozottak bevonulása.** Az 1898—1867. évfolyamhoz tartozó azon népfelkelésre kötelezettek, kiket a szemlén alkalmasnak találtak, amennyiben 1917. évi május hó 31-ig sorozták őket — június 14-én, amennyiben pedig május 31-ike után váltak be, június 28-án bevonulni tartoznak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hálás köszönettel nyugtázzuk ref. női egyesületünk javára küldött következő adományokat: Máyer Jánosné sz. Dósa Aranka és Dósa Piroska urnők boldogult édesatyjuk halála alkalmából stolaváltság címén 50 K-át adományoztak. A Szászvárosi Takarékpénztár Rt. pedig a saját maga, valamint igazgatósági- és felügyelőbizottsági tagjai által néhai Dósa Dénes igazgatósági-elnöke és néhai dr. Tóth Sándor felügyelő-bizottsági-elnöke ravatalára szánt koszorúváltsága címén aláírt 240 K-át küldötte egyesületünk javára az alábbi részletezés szerint: Dósa Dénes koszorúja megváltására gyűlt összegek: Szászvárosi Takarékpénztár Rt. 50 K, Kovács Gyula 30 K, Bocz Soma 20 K, dr. Kristóf György 10 K, dr. Szöllősy János 25 K, Barcsi János 10 K, Bergh Tivadar 25 K, összesen 170 K. Dr. Tóth Sándor koszorúja megváltására gyűlt összegek: Szászvárosi Takarékpénztár 50 K, Kovács Gyula 10 K, Bocz Soma 10 K, összesen 70 K. Fogadják a nemes adakozók adományaikért s fiatal egyesületünk iránt nyilvánított áldozatkész támogatásukért ezúton is egyesületünk hálás köszönetét. Szászváros, 1917. június 7. A ref. női egyesület elnöksége.

— **A helybeli mozivállalat** egyelőre be-szüntette előadásait, mivel áramszolgáltatás hiányában nem tud egy nap 2 előadást tartani, egy előadás mellett pedig reáfizetne.

— **Követésre méltó példa.** Szénásy Béla papirgyáros üzletfeleinek körlevelet küldött, amelyben értesítette őket, hogy az ideai számlák kiegyenlítése fejében elfogadja teljes névértékben a VI. hadikölcsönben beküldött fizetést és pedig akként, hogy a névérték és a kibocsátási árfolyam közötti különbözetet pénztári engedménynek tudja be. A követésre méltó példát ajánljuk gyárosaink figyelmébe, mert ez is sikeres módja annak, hogy a hadikölcsön jegyzését előmozdítsuk.

Műjég eladás.

A szászvárosi villamosmű jéggyár-üzeme f. hó 8-án megkezdte a műjég előállítását. E naptól kezdve naponként reggeli 5 órától d. e. 10 óráig kapható műjég a villamos-telepen kilónként 8 fillérért. Később, ha a szükséges fogatok beszereztetnek, a jeget a rendes (állandó) vevőknek hazaszállítjuk. A jég kiosztása a termelés arányában úgy történik, hogy abból mindenik vevő egy bizonyos mennyiséghez hozzájuthasson.

Szászváros, 1917. június hó 8-án.

A városi villamosmű jéggyár üzeme.

„Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesülete“ Budapesten.

Törzsvagyón 15,866.178 K. Rendes fizető tagok száma 206.000. Állami támogatás évi 10.000 K.

Fiókok az ország minden városában s így Szászvároson is.

A szászvárosi fióknál jelentkezett tagok száma 319.

A helybeli fiók elnöke: Reck György, pénztárnoka: Riebel Albert. Tagja lehet minden 14 éven felüli és 45 éven aluli férfi vagy nő, orvosi vizsgálat nélkül. A helybeli fiók Gyula József vendéglős házában székel (Nagytimár-utca.) Felvételre jelentkezhetni minden hónap elseje utáni vasárnapon ott.

Bővebb felvilágosítást Reck György elnök, vagy Riebel Albert pénztáros bármely napon ad. Heti befizetés I. oszt. 30 fillér, II. oszt. 34 fillér, III. oszt. 40 fillér. 10 év utáni rokantság esetén kap a fél 8-40 K, 9-80 K, illetve 11-90 K heti rokantsági segélyt.

Eladó palackok! 5—600 darab palack (pezsgős, börvizes, likőrös üvegek) eladó nagyban és kicsinyben. Bővebbet Stephani János bodega-üzletében Szászváros, Országút.

Betegápoló és irodistanők keresetnek! A szászvárosi cs. és kir. tartalékkórháznál több betegápolónő és női irodista (gépirónő) alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat az igények és az alkalmazhatóságra vonatkozó adatok közlésével a fenti kórház parancsnokságához írásban kell benyújtani.

142 1-3

A Schelker-féle malomnál levő folyó-, hullám-

és zuhanyfürdő megnyilt.

Fürdőrend: Hölgyek, urak, külön-külön naponként állandóan fürödhetnek.

Fürdőárak:

Idénybérlet uraknak, ruha nélkül	6 K
„ hölgyeknek folyó-fürdő	4 K
„ családnak folyó-fürdő	
egy fülke használatával	7 K
Egy fülke személyenkénti használata (óránként)	20 fill.
Uszónadrág kölcsöndíja	20 fill.
Lepedő	40 fill.
Törülköző	10 fill.

134

2-10

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. óras és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

138 2-

Bodega üzlet!

Szászvároson, Országút 23. sz. alatt Stephani János tulajdonát képező bodega üzletben naponként kaphatók: hidegételek, palackolt olcsó italok (fehér és vörös borok). Dugaszolt borok házhoz is szállíthatnak.

88 13-

Vegyztisztítás és festés!

Szászvároson, Országút 23. sz. alatt a jóhírnevű MÜLLER J. ÉS FIA aradi vegyztisztító és kelmefestő cég megbízottja elvállal mindenféle fehérnemű (férfi, női ingek, gallérok, kézelők, nyári női és férfi-öltönyök, pongyolák stb.) tisztítását, vasalását, festését. Olcsó árak! Gyors és pontos kiszolgálás! Megrendelések vidékről is elfogadhatnak. — Cim: Stephani Jánosné, Szászváros, Országút 23. szám. 89 13-

Hirdetések jutányos árban felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Kereselek megvételre egy fűszerüzletet, lehetőleg trafik-joggal. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Értesítés.

Értesitem a nagyérdemű kölgközönséget, hogy Szászvároson, Sörház-utca 11. szám alatt

női divat-szalont

létesítettem, ahol elvállalom a legkényesebb izlésnek megfelelő felsőruhák u. m.: kosztümök, estélyi, valamint utcai toilettek, továbbá blousok, pongyolák, aljak stb. készítését.

Szives pártfogást kér, tisztelettel:
127 4-10 Rauchbach Etelka.

Megnyilt a városi Lövölde nagyvendéglője

hol a legjobb minőségű borok, jégbehűtött sör, mindennemű frissítő ital, izletes cukrász-sütemények és fagyalt, valamint hideg-ételek állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Szolid kiszolgálás!

Szives pártfogást kér: **Treuer Sándor** vendéglős
Egy jobb házból való fiu pincér-tanoncnak felvétetik

133 2-4

A DÉVAI IPARBANK Rt.

folyósít kölcsönöket: váltóra, kötelezvényekre és értékpapírokra. Miniszterileg engedélyezett és hatósági ellenőrzés alatt álló

ZÁLOGOSZTÁLYA

a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít kölcsönöket az ország bármelyik vidékére.

Elfogad betéteket 5% kamatozás mellett.

Ezenkívül rendelkezésére áll a feleknek a bankszakmába vágó mindenféle pénzügyi művelet tekintetében.

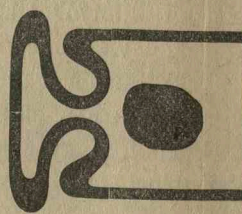
DÉVAI IPARBANK Rt. igazgatósága.

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kiváncra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalom mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

139 2-